

at de skulle tillade mig det. Men jeg skal stræbe at være saa lidt kjedsommelig som muligt og saa kort som muligt, skjøndt jeg ikke tør love idag at være meget kort. Endelig maa jeg bede om Undskyldning, fordi jeg, ligesom andre ærede Rigsdagsmænd, begynder lidt borte fra den egentlige Hovedsag, fordi jeg ikke anderledes kan komme til den fra min Side. Jeg maa begynde med, at forleden Dag, iovergaars, da rørte den høitærede Cultusminister mig paa det ømme Sted ved at indskærpe, at de, som ikke havde været selv nærværende og havt Sæde paa en vis Rigsdag, skulde nødig gaae dybt ind i Historien om samme Rigsdags Ord og Gjæringer. Han rørte mig da paa det ømme Sted, saa at jeg maatte raabe: „Av!“ lidt høiere maaffee, end jeg maatte. Jeg veed ikke om Thinget hørte det; men den høitærede Minister hørte det, og jeg maatte sige: „Av!“ fordi jeg ikke havde Sæde paa den Rigsdag, hvor den store og vigtige Sag om Grundlovens Indskrænkning og Fællesforfatningens Indførelse blev behandlet. Jeg havde ikke Sæde der og dog fandt jeg forleden Dag, ligesom jeg finder idag, at jeg maa tage bestemt Hensyn paa den Rigsdags Ord og Gjæringer, som netop dreier sig om det Samtykke til Fællesforfatningens Indførelse, der nu forlanges. Da nu den høitærede Cultusminister hørte, at jeg sagde „Av!“ saa lempede han sig ogsaa saavidt efter min Omhed, at han lagde til, at naar man, uden at have havt Sæde paa en vis Rigsdag, dog vilde egentligt historisk gaae ind paa dens Ord og Gjæringer, saa maatte man endelig med Opmærksomhed gennemlæse Rigsdagstidenden som Historien om den samme Rigsdag. Jeg skal ingenlunde opholde Thinget med en Dypregnelse af Alt, hvad jeg fandt Mærkværdigt og Lærerigt ved at gennemgaae denne Rigsdags Historie, den saakaldte 5te Sæssion. Men jeg maa dog anmærke, at jeg derved kom til en anden Betragtning af det nærværende Spørgsmaals Vigtighed, end jeg havde og udtalte, da Grundlovens Indskrænkning 3die Gang forelaa heri Salen. Jeg kom nemlig meget snart til at see, at hvad der havde stuffet mig var Udtrykkene, saaledes som de findes i § 5: „At Grundlovsbestemmelserne maae træde i Kraft samtidigt med Fællesforfat-

ningen.“ Da disse Udtryk var kun kommet frem ved en Dreining og denne Dreining igjen ved et svært Tryk, saaledes som det under det Ørstedske Ministerium, eller for at give det et mere historisk Navn, det Carlstiftes Ministerium, var i sin Orden. Vel saae jeg ogsaa, hvad jeg alt iforveien vidste, at det var ingenlunde alle Medlemmer af hiin Rigsdag, der sølte Trykket lige stærkt, men den velbekjendte Rigsdagsmand for Kjøbenhavns Amts 1ste Valgkreds (Hall) han sølte det meget stærkt. Dengang nemlig, da der var Tale om, enten det skulde være nødvendigt eller ikke nødvendigt, at den tilkommende Rigsdag, der skulde egentlig afgjøre Spørgsmaalet om, hvorvidt Fællesforfatningen maatte indføres, og hvorvidt denne Rigsdag nødvendig maatte kjende Udkastet til den Lov, som Kongen agtede at lade udgaae, eller ikke, da var der en stærk Strid, hvorunder det blev almindelig erkjendt, at den Rigsdag, som saaledes skulde afgjøre det store Spørgsmaal om Grundlovens Indskrænkning og Fællesforfatningens Indførelse, at denne Rigsdag maatte naturligviis ikke blot have den Ret; men ogsaa den Pligt at stille sine Betingelser, men blev ogsaa fra een Side meget stærkt fremhævet, at naar en saadan Beslutning skulde tages, enten uden at kjende, eller efter et løseligt Bekjendtskab til den Lov, som Kongen agtede at lade udgaae, da vilde den tilkommende, det vil sige den nuværende Rigsdag, sikkert komme under et saadant uhyre Tryk, at man maatte græde ved at tænke derpaa; men da sagde den ærede Rigsdagsmand for Kjøbenhavns Amts 1ste Valgkreds (Hall), at han kunde slet ikke græde ved at tænke paa det, skjøndt han indrømmede, at der vistnok vilde paa denne Rigsdag være et meget stærkt Tryk; han kunde det ikke, sagde han, af to Grunde, dels fordi den Rigsdag, han dengang sad paa, havde sin gode Andeel af Trykket, og dernæst kunde han det ikke, fordi han var temmelig vis paa, at den Rigsdag, som skulde komme, den, som nu er kommen, den vilde ikke være ene om Trykket, det vilde omtrent være lige fordeelt mellem Ministeriet og Rigsdagen. See, det er ikke nær alle de Ord, som den ærede Rigsdagsmand for Kjøbenhavns Amts 1ste Valgkreds (Hall) sagde; men jeg troer, at den